

Nemzetiségi színjátszás

A kötöttség szabadsága

(folytatás az I. oldalról)

a Vajdaságba, Erdélybe is eljutottunk. Székelyudvarhelyen bérletes előadásaink voltak. De az élet felülírt minket. A minisztérium meghátrált a produkciós színház fenntartása előtt, ugyanakkor a kultúrában elődötjáték bekövetkezése „szabadgazdálkodás” inkább kedvezett a felhígulásnak, az egyremásra alakuló haknitársulatok rendkívül olcsó produkcióinak, mint a mi elképzeléseinknek.

– *A szarvasi színház azonban tovább élt, 2004-ben megalakult, azaz most öt éves jubileumát ünnepelheti a Cervinus Teátrum Szlovák Regionális Színház Kht. Hogyan élték ezt meg ezt a helyzetet a „színházcsinálók?*

– Minél több előadást, minél több helyen szerettünk volna bemutatni, ám ehhez nem kaptunk megfelelő támogatást. Köszönjük létrehozására remény sem volt. A nemzetiségi színház gondolata akkor azt a kapaszkodót kínálta, hogy az eddigi munkát ne kényszerüljünk feladni. Számunkra legfontosabb maga a színház volt. A színjátszás, ami nem elégszik meg a kimonodott szóval, érzelmeket, indulatokat akar ébreszteni, hatni akar a közönségre a játék, a dramaturgia, a díszlet, a rendezés eszközeivel. A nemzetiségi színház létrehozása kihívást jelentett, és – akkor talán még nem is tudatosult bennünk – rengeteg lehetőséget is.

Jó kihívást jelentett elérni, hogy az addig csak amatőr társulatok által képviselt nemzetiségi színjátszást a színházi szakma részének tekintse. Szarvas igényt mutatott, jó közeget nyújtott a szlovák nemzetiségi színház életre hívásához.

Mindez szerencsésen egybeesett az Arcusfest, a nemzetiségi színháztalálkozó újbóli megjelenésével, ami számunkra azonnali szakmai mércét jelentett, a munkában egy kívánatos szintet mutatott. A nyitódarab – 2005-ben – a Passiójáték volt, amit a szlovákiai, csehországi, romániai vendégszereplésekkel együtt közel ötven alkalommal mutattunk be, nem csak színházakban, hanem egyházi helyszíneken is. A darabban a profi színészek mellett ott voltak a szlovák iskola diákjai, a népdalkör tagjai, amatőr színjátszók felnőttek.

– *Az Arcusfest évről-évre sikert hozott a szarvasi színháznak.*

– Erre szokták azt mondani: Amit lehetett elérünk. Tavaly a Temetőkönyv megkapta a legjobb előadás díját, a legjobb díszletért és jelmezért Martini Yvette-nek jutott az elismerés. Idén a rendezői díj. Az Arcusfest díjai rangot jelentenek. A legfontosabb hozadéka ennek, hogy a Magyar Színházi Társaság jelezte szándékát, hogy tagjai sorába várja a Cervinus Teátrumot, alapító tagként szerepel színházunk a Magyar Teátrumi Társaságban és megalakítottuk a nemzetiségi színházak érdekeit összefogó Magyarországi Nemzetiségi Színházi Szövetséget.

– *Az Arcusfest programigazgatója azt nyilatkozta a Magyar Rádióban, hogy tudomása szerint a kormány költségvetésében nem szerepel a következő találkozó támogatása. Lehet, hogy nem lesz több Arcusfest?*

– Nincsen pénz. Ezért jó, hogy létrejött a nemzetiségi színházak szövetsége. Meg lehet csinálni a nemzetiségi szín-

házi találkozót ilyen helyzetben is, ha létezik az együttműködés. Az idei fesztiválon bemutatott produkciók bizonyítják, hogy a nemzetiségi színjátszás messze túljutott az amatőr színjátszás szintjén, felnőttkorba lépett, önálló szegmensévé vált a színházi kultúrának. Jó érzés, hogy ebben a Cervinus Teátrum is jelen van. Jó előadások születnek, kialakult egy egészséges versenyszellem. Ezért sem szabad abbahagyni. Nem feltétlenül Budapesten kell helyet adni az Arcusfest-nek. Évente más-más vidéki színház lehetne a házigazda, annál is inkább, mert a vidék eleve nyitottabb a nemzetiségi színjátszásra. Hiszek benne, hogy nem csak a fővárosban, máshol is lehet kulturális központokat létrehozni.

– *Visszatérve a díjakra. Azért érdekelne, hogy mit jelent Önnek személyesen az ideai rendezői díj.*

– Elsősorban azért fontos, mert valahol tudni lehet, hogy nem csak az adott darab rendezését ismerték el a díjjal. És természetesen nem csak a rendező munkáját. Szakmai megtiszteltetés ez az előadás létrehozói számára. Igazából annak örültem volna, ha Dósa Zsuzsa megkapja a legjobb színészi alakítás díját, mert igazán nagyon jó volt ebben a szerepben.

Visszaigazolás ez arról, hogy jól, a mesterség alapértékeinek megtartásával tesszük a dolgunkat. Feladatunk a nemzetiségi színházi irodalom feltárása. Nagyon jó, hogy ezáltal megtaláltunk olyan darabokat, mint a Temető könyv, vagy a Vaginamonológok. Ezek a darabok egészen rendkívüli módon fogalmazzák meg a mai ember problémáit, életérzéseit, gondolatait. És nincsenek, műfaj- vagy stílusbeli kötöttségek, speciális szakmai szabadságot élvezünk, ránk van bízva, hogy olyan színházat csináljunk, amiben mi is és a közönség is jó érzi magát. Jó ebben a nemzetiségi kötöttség adta szabadságban dolgozni. Bár anyagilag nehéz létezni, de a sikerek kárpotólnak.

– *És mennyire elégedett azazal, amit a szarvasi közönségnél elérték?*

– Azzal még nem vagyok egészen elégedett. Úgy tapasztalom, hogy a várost egy zárt kulturális szerkezet jellemzi, amelyen nehéz rést ütni. Szív-fájdalmamra mindeddig nem sikerült például a főiskolásokat behozni a színházba. De lát-

szik, hogy valami már elindult. Már beszélnek az emberek egymás közt egy-egy színházi előadásról, és ez mindennél jobb reklám ahhoz, hogy újabb és újabb emberek jöjjenek el a következőre.

A mögöttünk hagyott éveket tekinthetjük az útkeresés idejének. Ez hosszú folyamat. Lehet mondani, magunkat is kerestük. Az anyagi lehetőségeink nemigen tették lehetővé, hogy sokszereplős darabokat mutassunk be, de most már talán lehet változtatni. Mindeddig nagyon spóroltunk a költségvetésünkkel, a jövőben kicsit tágasabbra lehet szabni a kamaraszínház jellegű megoldásokat. Tér, levegő kell ennek a színháznak.

– *Konkrétumokban hogyan fest a jövő?*

– Az idén még két bemutatónk lesz. Május végén láthatja a közönség a Kisértés című Václav Havel darabot, amit a börtönben írt a szerző, fantasztikusan izgalmas kérdéseket taglal. Júniusban a Hold útja címmel egy olyan játékot adunk elő, melynek része lesz a Tessedik életét feldolgozó dramaturgia, amit már ismerhet a közönség Derzsi György előadásában, a másik fontos szereplője pedig a jubileumát ünneplő Tessedik Táncgyűttes lesz. A következő évad programját nagyban meghatározza a kassai Thália Színházzal kötött együttműködési szerződés. Szlovákia második legnagyobb városának színházával közös programokat, előadás-cseréket tervezünk. Ez remélhetően jótékonyan hat a költségek csökkentésére, ugyanakkor a nézőszám növekedésére.

A Békés Megyei Jókai Színház a következő évadjában a környező országokat megjelenítő darabokat tervez behozni. Ebben is részt fogunk venni, lehetőség nyílna rá, hogy a már repertoárunkon szereplő darabokat is lejátszhassuk.

Aztán nagyon reméljük, hogy felépül a 1100 néző befogadására alkalmas víziszínház a Körös-parton. Ez meghatározó lenne nem csak a szarvasi színjátszás, hanem az egész város életében. Fesztiváloknak, nagyszabású kulturális rendezvényeknek adhat majd helyet ez a létesítmény. Fontos, hogy egy város bekerüljön egy kulturális áramlatba. Ebben színháznak nagy jelentősége van. És ez mintegy visszaigazolásként szolgál a színház létezésére.

Keserű Zsuzsa

Munkavállalásra alkalmas

OKLEVELET ADÓ

MASSZÖRTANFOLYAM

indul

Békéscsabán márc. 28-án

Szarvason április 4-én

ÁR 45.000Ft

Érd:30/365-7510 v. 70/944-6427

Nyilvántartási.sz:14-003206